

SAMVERKANSAVTAL

Vård- och Omsorgscollege Sörmland

PARTERNAS AVSIKTSFÖRKLARING

Detta samverkansavtal reglerar samarbetet för ett regionalt Vård- och omsorgscollege i Sörmland (*nedan kallat VO-College Sörmland*) mellan Landstinget Sörmland och vård- och omsorgsutbildningarna samt vård och omsorgsverksamheterna inom följande kommuner¹: Eskilstuna, Flen, Katrineholm, Nyköping, Oxelösund, Strängnäs, Trosa och Vingåker, jämte representanter för Kommunal, SKTF, Vårdförbundet och Mälardalens högskola. Angivna kommuner representerar även de kommunala utbildningshuvudmännen², samt övriga utbildningsanordnare med verksamhet i regionen.

Samarbetet ska ske med utgångspunkten att vi tillsammans driver ett regionalt förankrat VO-College i Sörmlands län. Ett VO-College som stimulerar både ungdomar och vuxna att utbilda sig och arbeta inom vård och omsorg i regionen. Denna samverkan ska som huvudsakliga mål ha att erbjuda de studerande tillgång till attraktiva utbildningar med hög kvalitet. Utbildningar ska genomföras i nära samverkan med arbetsgivarna och motsvara deras förväntningar och krav på kompetens.

Parterna ser samverkansformen i VO-College som ett led i att på bästa sätt verka för att trygga rekryteringsbehoven av utbildad arbetskraft i länet och för att kunna möta de växande behoven av kvalitativt god vård och omsorg för länets invånare.

Parterna deltar gemensamt och jämställt i en samfällig ansökan för att bilda ett regionalt VO-College i Sörmland. Efter godkänd certifiering ska parterna ingå i en regional styrgrupp och som referensgrupp för att i framtiden följa och påverka ett gemensamt kvalitets- och förbättringsarbete på såväl lokal som regional och nationell nivå.

Parterna avser att samfälligt ansöka om certifiering för regionalt Vård- och Omsorgscollege hos Nationella Rådet under 2010 och i enlighet med Nationella rådets kvalitetskriterier³.

---

¹ Gnesta kommun väljer att inte delta i den regionala ansökningsprocessen men är välkomna att ansöka om anslutning i såväl regionalt som eventuellt lokalt college efter certifiering.

² Arbetsförmedlingen har på egen begäran deltagit i den regionala styrgruppen och med ansökningsprocessen som adjungerade.

³ Nationella rådet VO-college kvalitetskriterier – reviderade maj 2010.

ÖVERGRIPANDE MÅL OCH SYFTE

Syfte och mål med ett regionalt VO-College Sörmland är:

- att parterna arbetar efter samsyn när det gäller vilken baskompetens som erfordras för arbete inom vård och omsorg och att den utbildning som ges för ungdomar och vuxna syftar till att utveckla denna kompetens och att individens förutsättningar tas till vara och bidrar till större mångfald
- att definitionen av baskompetens, enligt "*Baskompetens inom vård- och omsorgssektorn*" (SKL 2007) samt att gällande nationella kursplaner i gymnasieskola och vuxenutbildning, ligger till grund för kursutbud, kursinnehåll, spetskompetens- och fördjupningskurser samt vad och hur eleverna lär under APL
- att kommunernas vård och omsorgsverksamheter, Landstinget Sörmland och i förekommande fall privata vårdgivare tillhandahåller VFU/APL/LIA platser för studenternas/elevernas lärande hos arbetsgivarna och att dessa platser kvalitetssäkras i samråd med utbildningsanordnaren
- att KliPP (Klinisk Praktikplacering) är ett gemensamt IT-verktyg för hantering av VFU/APL / LIA⁴ platser mellan berörda parter
- att parterna samverkar kring handledarutbildningar, så att dessa kan genomföras i en omfattning så att kvalificerade handledare finns hos arbetsgivaren
- att beakta hälsoperspektivets betydelse, både när det gäller fysisk och psykisk hälsa.
- att samverka kring marknadsföringsåtgärder

REGIONAL STYRGRUPP

En regional styrgrupp bildades i december 2009. Varje kommun eller kommungruppering⁵ representeras av en representant från arbetsgivarsidan och en från utbildningssidan. Vidare har Landstinget, Kommunal, SKTF, Vårdförbundet och Mälardalens högskola ordinarie platser för representation i den regionala styrgruppen. Styrgruppens sammansättning kan förändras över tid, men gruppen ska ha arbetsgivarmajoritet. Den regionala processanordnaren deltar adjungerat i det regionala styrgruppsarbetet.

---

⁴ Utbildningsmoment i praktiken är: VFU - verksamhetsförlagd utbildning på högskolenivå, APL - arbetsplatsförlagt lärande (enligt Gy2011) och LIA - Lärande i arbete för KY/Yh-utbildningar.

⁵ Kommunerna Nyköping, Trosa och Oxelösund bildar gruppering för gemensamt framtida lokalt VO-College i västra länsdelen. Kommunerna Katrineholm, Flen och Vingåker bildar en gruppering i den sydöstra länsdelen.

ARBETE OCH UTVECKLINGSOMRÅDEN FÖR REGIONAL STYRGRUPP

- Deltagarna i den regionala styrgruppen arbetar på en strategisk nivå och skapar förutsättningar för regional samordning där det är gynnsamt för målsättningarna och underlättar arbetet på den lokala nivån.
- Den regionala styrgruppen har i uppdrag att verka på såväl kort som långsiktigt för regionen.
- Den regionala styrgruppen ska även kanalisera och stödja behov och utvecklingsidéer från deltagande aktörer i regionen, även efter att respektive lokalt VO-college har certifierats.

Regionala utvecklingsområden

1. *Strategisk kompetensförsörjning inom vård- och omsorgsområdet*

Behovsinventera och tillgodose kompetensbehov såväl kvantitativt som kvalitativt

Initiera fortbildningsinsatser för befintlig personal

Identifiera behov av nya kompetenser och karriärmöjligheter

Möjliggöra och stimulera utveckling av validering

2. *Effektivt resursutnyttjande*

Stimulera till erfarenhets- och kunskapsutbyte

Möjliggöra samverkansavtal

Initiera och föreslå fördelning av möjliga specialiseringar

3. *Överenskommelser/avtal*

Mellan kommunerna och landsting

Mellan ingående kommuner

Med högskolor

Med privata vårdgivare (lokalt)

Mellan uppdragsgivare/utbildningsanordnare och utförare

4. *Lärande i arbete*

Möjliggöra kvalitetssäkrad APL/VFU/LIA

Möjliggöra tillgång på sommarjobb

Initiera och följa upp samlad handledarutbildning

5. *Marknadsföring*

Gemensam marknadsföring av de ingående parternas utbud

”Kommunikation med ungdomar – på ungdomars villkor”

Omvärldsbevakning

Göra möjliga karriärvägar hos arbetsgivarna kända

6. Övrigt

Att examinationskrav i vård- och omsorgsutbildningarna i länet motsvarar överenskommelserna för VO-College Sörmland

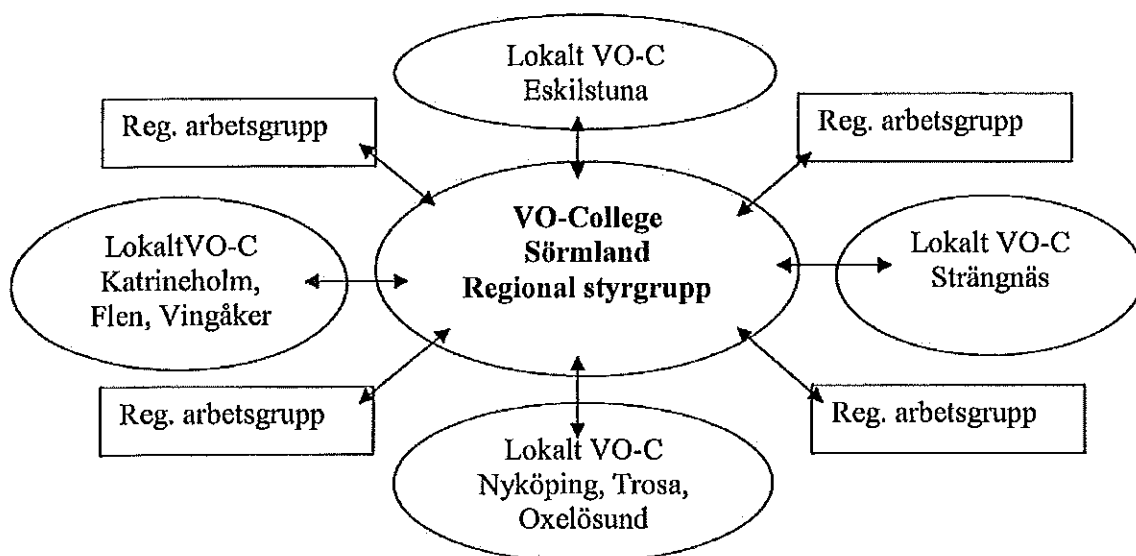
Att behöriga rektorer ansvarar för utfärdande av alla förekommande betyg

7. Forskningsanknytning

Stimulera till en aktiv interaktion mellan praxis och forskning

ORGANISATION FÖR FORTSATT ARBETE

Denna schematiska bild beskriver hur den regionala organisationsstrukturen planeras under den första certifieringsperioden och inför framtida lokala VO-College.

REGIONALA ARBETSGRUPPER

Uppdragsbeskrivningar tas fram av den regionala styrgruppen till de regionala arbetsgrupperna som får uppdrag att bearbeta regionala utvecklingsområden och med utgångspunkt i Nationella Rådets kvalitetskriterier.

LOKALA STYRGRUPPER

Den lokala nivån organiseras utifrån lokala behov och förutsättningar, men bör vara en spegel av den regionala styrgruppen med bred representation.

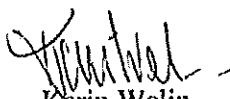
Innehållet i samverkansavtalet har utarbetats av den regionala styrgruppen för VO-College Sörmland. Avtalet avser samverkan från och med en regional certifiering enligt Nationella rådets kvalitetskriterier är beslutad och tre år framåt. Automatisk förlängning sker vid omcertifiering.

Skulle regionens förutsättningar väsentligen ändras strukturellt eller organisatoriskt bör sådan avtalspart som inte längre kan samverka enligt certifieringskriterierna, skriftligen begära om utträde hos den regionala styrgruppen.

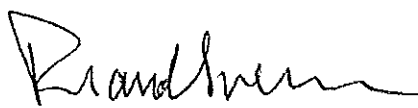
Nya parter kan ges tillträde inom VO-College efter samråd och beslut inom den regionala styrgruppen. Tillägg till avtalet ska då göras.

Mot bakgrund av vad som beskrivits ovan etablerar parterna samarbete inom ramen för VO-College Sörmland.

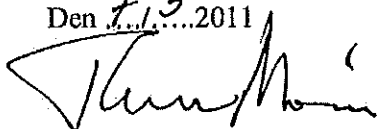
Den 21/2.2011

Karin Welin
Landstingsdirektör
Landstinget Sörmland

Den 4/3.2011

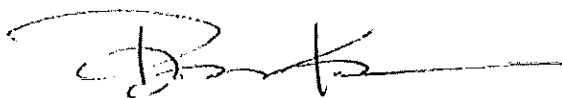

Roland Svensson
Akademieför
Akademien för Hälsa Vård och Välfärd
Mälardalens Högskola

Den 7/3.2011

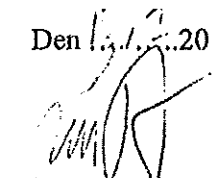
Thure Morin
Förvaltningschef Vuxenförvaltningen
Eskilstuna kommun

Den 8/3.2011

Bo Karlsson
Gymnasiechef
Eskilstuna kommun

Den 13/3.2011

Lars Rådhi
Kommunchef
Flens kommun

Den 18/3.2011

Mattias Jansson
Kommunchef
Katrineholms kommun

Den ²².../3...2011

Erik Carlgren
Kommundirektör
Nyköpings kommun

Den ³⁰.../3...2011

Göran Wide
Kommunchef
Oxelösunds kommun

Den ⁴.../4...2011

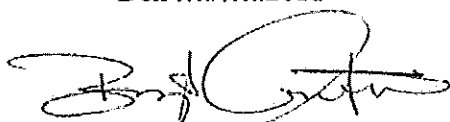
Olle-Olsson ANNELI BENGTSSON
Ordförande Socialnämnden
Vingåkers kommun

Den ⁴.../4...2011

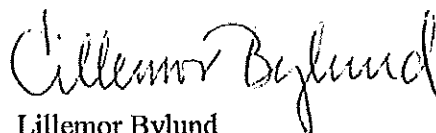
Dag Wallströmer
Socialchef
Vingåkers kommun

Den ²³.../3...2011

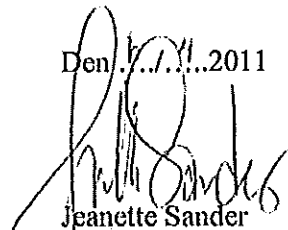
Bengt Gustafsson
Socialchef
Strängnäs kommun

Den ²⁵.../3...2011

Lillemor Bylund
Bildningschef
Strängnäs kommun

Den ¹.../4...2011

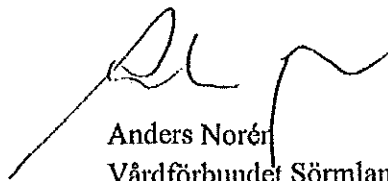
Jeanette Sander
Vård och omsorgschef
Trosa kommun

Den ¹².../4...2011

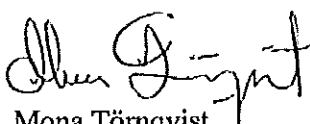
Anne-Marie Guillén
Ordförande i SKTF
Landstinget Sörmland

Den ¹².../4...2011

Anders Norén
Vårdförbundet Sörmland

Den ²⁵.../3...2011

Mona Törnqvist
Kommunal Sörmland

INNEHÅLL

1	PÅ VÄG MOT ETT REGIONALT VO-COLLEGE I SÖRMLAND ..	10
1.1	Initiativ och politisk förankring	10
1.2	Processen inleds 2009	10
1.3	En ansökan tar form – hösten 2010.....	11
2	NULÄGESBESKRIVNING	11
2.1	Sörmlands län – ett nav vid Mälaren	11
2.2	Befolkning, demografi och migration.....	12
2.3	Sysselsättning och arbetsmarknadsprognoser	14
2.3.1	Landstinget Sörmland – behovsprognoser 2010 och framåt.....	16
2.3.2	Kommunerna i Sörmland – behovsprognoser 2010 och framåt	16
2.4	Utbildning i Sörmland.....	17
2.5	Hälsan i Sörmland.....	18
2.6	Utveckling inom hälso- och sjukvård	19
2.6.1	Hälsofrämjande perspektiv	20
2.6.2	Förhållningssätt, etik och mångfald	20
3.	KRITERIER FÖR ANSÖKAN OM CERTIFIERING AV REGIONALT VÅRD- OCH OMSORGSCOLLEGE.....	21
3.1	Varför Vård- och omsorgscollege?	21
3.2	Samverkan.....	22
3.2.2	Finansiering.....	23
3.3	Regionalt och lokalt perspektiv	23
3.3.1	Marknadsföring	24
3.3.2	Omvärldsbevakning	24

3.3.3	Mångfald, Genusperspektiv, Jämlikhet och Jämställdhet.....	25
3.4	Infrastruktur för utbildningarna	26
3.4.1	Ungdoms- och vuxenutbildning inom vård och omsorg.....	26
3.4.2	Gemensamma ambitioner för grund- och påfyllnadsutbildning	27
3.4.3	Högskoleutbildning.....	28
3.5	Hälsoperspektivet.....	29
3.6	Kvalitetsarbete och uppföljning.....	30
3.7	Avtal och överenskommelser.....	31

BILAGOR:

Rapport: Validering inom Vård- och omsorgscollege i Sörmland

Samverkansavtal för arbetsplatsförlagt lärande inom Vård- och omsorgscollege i Sörmland

Rapport:Handledning och Handledarutbildning i Vård- och omsorgscollege i Sörmland

Avtal för VFU mellan Mälardalens Högskola och Landstinget Sörmland; Mars 2010

Förteckning: Kontaktuppgifter regional styrgrupp Vård- och omsorgscollege Sörmland

MÅLMATRIS Vo-College Sörmland - Tidsplan för genomförande och uppföljning
målsättning - Avtalsperiod I 2011-2013

1 PÅ VÄG MOT ETT REGIONALT VO-COLLEGE I SÖRMLAND

1.1 INITIATIV OCH POLITISK FÖRANKRING

Denna ansökan har utarbetats som ett resultat av ett regionalt politiskt initiativ. Landstinget erbjöd sig att som regional arbetsgivare anta uppdraget att leda ett regionalt samverkansprojekt i syfte att som första delmål ta fram en ansökan för att bilda ett regionalt VO-College i Sörmland. Kommunerna i Sörmland har i sin tur förankrat idén om ett regionalt VO-College i sina respektive politiska nämnder och i förekommande Vuxen-, Social-, Utbildnings-, och i Vård och omsorgsförvaltningar.

Regionförbundet Sörmland har inte deltagit i det regionala ansökningsarbetet med VO-College Sörmland, då de initialt inte hade resurser som kunde arbeta med frågeområdet. Under 2010 har Regionförbundet Sörmland initierat ett arbete utifrån ett regeringsuppdrag om att ta fram en kompetensplattform för länet. I det sammanhanget ställer sig Regionförbundet mycket positiv till VO-College och ser det som en framtida del i kompetensplattformen. Löpande förs diskussioner med Regionförbundet Sörmland.

1.2 PROCESSEN INLEDS 2009

I september 2009 bjöd landstinget och nätverket för Vuxnas lärande i Sörmland (VIS) intresserade till idéseminarium för information och diskussion kring VO-College. Representanter från Nationella rådet samt från det redan certifierade VO-College i Värmland klargjorde fakta och delgav erfarenheter. Utifrån rollen som enda länsövergripande aktör som resursmässigt kunde åta sig att samordna en ansökningsprocess för ett regionalt VO-college, bjöd Landstinget Sörmland in till ett konstituerande möte den 12 november 2009. Där deltog representanter för Sörmlands kommuner, landstinget, fackliga företrädare från Kommunal och Vårdförbundet. Mötet enades om att omgående inleda ett gemensamt arbete i att ta fram en regional ansökan samt att organisera strukturen för en styrgrupp. Förutsättningen har varit att Landstinget Sörmland finansierar en femtioprocentig tjänst för projektledaruppdraget från och med första januari 2010 och tills dess att certifieringen är klar.

Under ansökningsprocessen har fortlöpande politisk förankring skett i respektive kommuner och i landstinget Sörmland. Förberedelsearbetet är nu slutfört och summeras i denna ansökan om regional certifiering av Vård- och omsorgscollege i Sörmlands län.

1.3 EN ANSÖKAN TAR FORM – HÖSTEN 2010

Under våren 2010 startade den regionala styrgruppen sitt arbete. En projektplan togs fram utifrån de fokusområden som mötet i november 2009 hade lyft fram som väsentliga och gemensamma för regionen. Ur dessa enades den regionala styrgruppen att särskilt bearbeta *Valideringsverktyg/form, Baskompetens,Handledning och kvalitetssäkrat APL*⁶. Utifrån dessa valda delar tillsattes fyra regionala arbetsgrupper. I grupperna ingår verksamhetschefer för vård och omsorg, rektorer för ungdomsutbildning, rektorer för vuxenutbildning, vårdlärare, studie- och yrkesvägledare, representanter för landstinget, handledarrepresentanter samt praktikplatssamordnare i landstinget och i kommunerna. Grupperna har bearbetat frågeställningar för de utvalda områdena och har under hösten presenterat resultat och förslag kring hur regionen bör enas i gemensam samverkan kring dessa. Arbetsgruppernas resultat för *Validering,Handledning och kvalitetssäkrat APL* redovisas dels längre fram i denna ansökan men även i form av regionala avtal i ansökans bilagor.

I den regionala styrgruppens uppdrag ingick även att samla in lokal och regional information för nulägesanalyser, inventering av befintligt utbildningsutbud och prognoser för framtida kompetensbehov. Detta redovisas mer ingående i nulägesanalysen och i samband med kvalitetskriterierna i denna ansökan.

De regionala arbetsgrupperna har vid sina möten diskuterat alla certifieringskriterierna, förankrat tankarna kring VO-College och fört en lokal och regional dialog kring meningen och mervärdet med ett regionalt VO-College i Sörmland. Stor vikt har lagts vid att de regionala arbetsgrupperna själva engagerat sig i processen och fått till stånd en bred medverkan mellan parterna.

2 NULÄGESBESKRIVNING

2.1 SÖRMLANDS LÄN – ETT NAV VID MÄLAREN

Sörmlands län kan liknas vid ett nav vid Mälaren. Med sitt centrala läge har regionen starka bindningar och samspel med sina omkringliggande regioner. Sörmland är omringat av län och landskap med starka utbildningskulturer. I nordost finns Uppland med Uppsala universitet, i öster finns Stockholm med flera högskolor och universitet. Söder om oss har vi Östergötland med Linköpings universitet och i väster finns Närke med Örebro universitet. Närmast norrut, på andra sidan av Mälaren, finns Västmanland med vilka Sörmland har gemensam högskola med campus i Västerås, Eskilstuna och Nyköping.

---

⁶ I denna ansökan och i bilagda avtal används uteslutande termen APL för allt arbetsplatsförlagt lärande (tidigare APU eller LIA). För verksamhetsförlagd högskoleutbildning används VFU.

Mälardalens högskola är således en viktig aktör i Sörmland för medellånga vårdutbildningar. Mälardalens högskola är en gemensam nämnare för Eskilstuna Kommun och Västerås stad. Under 2009 inledde de tre parterna ett gemensamt projekt kallat *Samhällskontraktet*. I detta samarbete finns en ambition att samverka kring hur *Framtidens arbetskraft* ska se ut och hur det ska leda till en generell utveckling av områdets arbetsmarknadskompetens, vilket troligtvis även kommer att leda till positiva effekter för vård- och omsorgssektorn⁷.

Inför 2009 antog Regionförbundet Sörmland devisen "*Helt enkelt*" vilket är budskapet i sörmlandsstrategin som innehåller länets viktigaste utmaningar. Till grund för strategin ligger den politiskt antagna visionen om att "*Det ska vara enkelt att förverkliga sina ambitioner, idéer och framtidsplaner i Sörmland*"⁸.

I arbetet med att utveckla Sörmlands näringsliv och arbetsmarknad och för att skapa förmåga till förnyelse av tjänster, har Regionförbundet Sörmland inlett ett länsövergripande arbete kring en så kallad kompetensplattform för samverkan om kompetensförsörjning och utbildningsplanering på kort och lång sikt. Kompetensplattformar ska bygga på befintliga samverkansformer både i och utanför länet. En del av arbetet inriktas på att bygga nätverk kring yrkeshögskoleutbildning (Yh). I denna plattform erbjuds för närvarande även ett processtöd till utbildningsanordnare som ansöker om Yh-utbildningar för regionen. Både Regionförbundet Sörmlands företrädare och den regionala styrgruppen för VO-College Sörmland är eniga om att VO-College ska utgöra en betydande del av den framtida kompetensplattformen.

2.2 BEFOLKNING, DEMOGRAFI OCH MIGRATION

År 2020 antas Sveriges befolkning uppgå till 9,7 miljoner invånare. Redan i dag har Sverige närmare 9,4 miljoner invånare varav cirka 270 170 är sörmlänningar⁹.

Sörmland har nio kommuner; Eskilstuna, Flen, Gnesta, Katrineholm, Nyköping, Oxelösund, Strängnäs, Trosa och Vingåker. I norra länsdelen finns kommunerna Eskilstuna och Strängnäs på 30 kilometes avstånd från varandra. Båda kommunerna är belägna vid E20 som förbinder dem med Örebro i väster (*10 mil från Eskilstuna*) och Stockholm i öster (*8 mil från Strängnäs*).

I öster, vid E4:an ligger länets residensstad Nyköping med närmaste kommunerna Gnesta, Oxelösund och Trosa som förbinder dem med Stockholm i norr och Östergötland i söder. I de

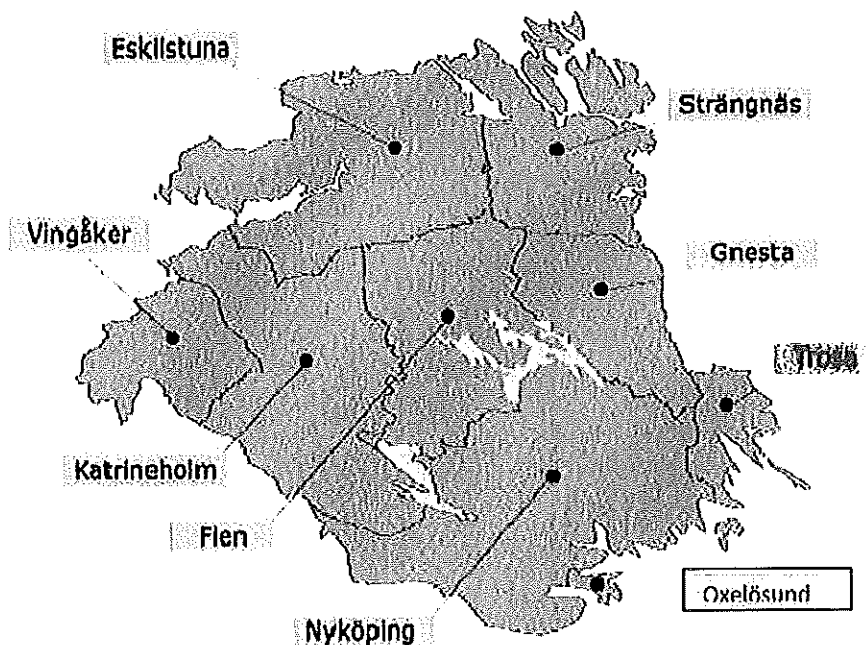
---

⁷ För att läsa mer om det länsöverskridande samarbetet mellan Eskilstuna och Västerås tillsammans med Mälardalens Högskola läs mer på <http://www.mdh.se/samhallskontraktet>

⁸ Sörmland i siffror – 2009 års redovisning av länets Lissabonindikatorer. Publ. Juni 2010.

⁹ Enligt halvårsprognos 2010. SCB.

mellersta och västra länsdelarna finns centralorterna Katrineholm, Flen och Vingåker. Utanför länets tätorter består regionen av kultur- och glesbygd.

I stora delar av landet minskar befolkningen, medan den på vissa håll beräknas öka. Eskilstuna kommun är i särklass störst i länet med sina 95 942 invånare och statistiken för kommunen pekar på en fortsatt ökning och med en stark inflyttning av nya svenskar¹⁰. Jämte Södertälje kommun och Malmö stad har Eskilstuna kommun den största inflyttningstakten av invandrargrupper vilket ställer nya krav på kommunen och på utbildningsanordnare.

Under hela 2000-talet har länet haft en positiv befolkningsutveckling och vuxit med 2,76 procent, vilket är mer än genomsnittet för övriga riket. Andelen invandrare utgör det klart främsta befolkningstillskottet i länet¹¹.

Ungdomar flyttar både till och från länet. Statistik för 2009 visar att bland ungdomar mellan 18-24 år var inflyttningsnettot negativt om 850 personer varav drygt hälften var kvinnor¹². Sörmland uppvisar ett inflyttningsnetto för 2009 på 1 529 personer.

---

¹⁰ SCB halvårsstatistik för befolkningsutveckling i Sverige, augusti 2010.

¹¹ Regional överenskommelse Sörmland – RÖK. Länsstyrelsen Sörmland (2007)

¹² Regionförbundet Sörmland; Regionfakta juni 2010.

Förändring av folkmängden 2008-2009

Kommun/Region	Antal		Förändring 2008-2009	
	2008	2009	Antal	Procent
Eskilstuna	94 785	95 577	792	0,8
Flen	16 133	16 139	6	0,0
Gnesta	10 179	10 318	139	1,4
Katrineholm	32 207	32 303	96	0,3
Nyköping	50 973	51 209	236	0,5
Oxelösund	11 170	11 126	-44	-0,4
Strängnäs	31 715	32 024	309	1,0
Trosa	11 362	11 446	84	0,7
Vingåker	9 000	8 911	-89	-1,0
Södermanlands län	267 524	269 053	1 529	0,6
Riket	9 256	9 340	84 335	0,9
	347	682		

Källa: Statistiska Centralbyrån, www.scb.se

Andelen äldre i befolkningen ökar i Sverige i allmänhet och i Sörmland i synnerhet. Den starkast växande åldersgruppen för länet är kvinnor i åldrarna 60-64 och en uttalad minskad andel är 25-29-åringar, i jämförelse med riket i övrigt.

2.3 SYSSELSÄTTNING OCH ARBETSMARKNADSPROGNOSER

Regionförbundet Sörmland redovisar i sin rapport *Sörmland i siffror – 2009 års redovisning av länets Lissabonindikatorer*¹³ hur sysselsättningen fördelar sig i länet. Av de tre näringsgrenar som sysselsatte flest kvinnor i Sörmland under 2009 står vård- och omsorg för 31 %, utbildning 17 % och handel och distribution 14 %. För männen var fördelningen; tillverkning och utvinning 28 %, handel och distribution 21 % och byggverksamhet 14 %. Andelen män verksamma inom vård- och omsorg för samma period uppgick till 6,1 %.

Arbetsförmedlingens prognos för Sörmlands arbetsmarknad 2010¹⁴ visar att regionen står inför en period med svag arbetsmarknad men att raset i sysselsättningen är inbromsande. Vidare framgår att ansträngda kommunala ekonomier är faktorer som verkar dämpande på rekryteringsbehoven. Cirka 20 300 personer arbetar inom vård och omsorg i länet, vilket motsvarar 19 procent av de sysselsatta. Sysselsättningen inom sektorn bedöms minska svagt även under kommande år. Förutsättningarna för näringen är likartade med de inom utbildning och man är i hög grad beroende av de skatteintäkter som genereras. De besparingar som väntas kommer att beröra både offentliga och privata utförare inom vård och omsorg.

¹³ Regionförbundet Sörmland - Publicerad Juni 2010.

¹⁴ Prognos Arbetsmarknad Södermanland 2010; Arbetsförmedlingen.

I SCB:s senaste rapport för *Länens arbetsmarknad* uppvisar Sörmland följande yrkesstruktur för vård- och omsorgssektorn.

<u>Utbildningsnivå</u>	<u>16 år -</u>			<u>55 år eller äldre</u>		
	<u>Antal</u>	<u>%</u>	<u>Diff.</u> <u>riket</u>	<u>Antal</u>	<u>%</u>	<u>Diff.</u> <u>Riket</u>
I arbete som...						
... normalt kräver eftergymnasial utbildning	4980	5	0	1330	27	1
... normalt kräver gymnasial utbildning	15700	15	3	3420	22	1

<u>Yrkesstruktur för yrken som normalt kräver eftergymnasial utbildning</u>	<u>Adekvat utbildning</u>			<u>Ej adekvat Utbildning</u>		
	<u>Antal</u>	<u>%</u>	<u>Diff.</u> <u>riket</u>	<u>Antal</u>	<u>%</u>	<u>Diff.</u> <u>Riket</u>
Hälso- och sjukvårdsarbete m.m.	940	94	0	60	6	-

<u>Yrkesstruktur för yrken som normalt kräver högst gymnasial utbildning</u>	<u>Adekvat utbildning</u>			<u>Ej adekvat Utbildning</u>		
	<u>Antal</u>	<u>%</u>	<u>Diff.</u> <u>riket</u>	<u>Antal</u>	<u>%</u>	<u>Diff.</u> <u>Riket</u>
Vård och omsorg	2930	80	2	720	20	-

Källa: SCB 2007 – *Länens arbetsmarknad*

Det exakta förhållandet för de som faller i kategorin "ej adekvat utbildning" är inte känt i dagsläget. Vissa utbildningssatsningar, bl.a. den så kallade *Kompetensstegen*, har genomförts i flertalet kommuner under perioden 2005 – 2008. Nya undersökningar kommer att företas löpande i kommunerna för att utvärdera kommande utbildningsbehov för befintlig personal.

Arbetsförmedlingens rapport *Yrkesbarometer för Södermanland* (2010) visar att länet kommer att ha brist på gymnasielärare i yrkesämnen, logoped, läkare, psykologer, specialistutbildade sjuksköterskor och tandläkare. Bland de yrkesgrupper som uppvisar ett

överskott finns bland annat barnskötare, personliga assistenter, undersköterska och vårdbiträde. Det framgår dock inte av rapporten vilka kompetenser detta överskott av undersköterskor har. Således kan tolkas att det finns en arbetslöshet i gruppen på grund av fel kompetens för den faktiska efterfrågan som kan skönjas bland arbetsgivarsidans parter. Har undersköterskan specialistkompetens för arbete med individer med funktionsnedsättning men inte i demenssjukvård? Är hon/han inte anställningsbar inom exempelvis slutenvården osv.?

Trots att sysselsättningen bedöms minska något är behovet av arbetskraft inom vården stort. Främst handlar det om ersättningsrekryteringar för att täcka behovet av naturlig omsättning och pensionsavgångar.

2.3.1 LANDSTINGET SÖRMLAND – BEHOVSPROGNOSER 2010 OCH FRAMÅT

För Landstinget Sörmland pågår ett omfattande arbete med att ta fram en personalförsörjningsrapport för framtida kompetensförsörjning; Vilka är behoven för de kommande åren och hur ska rätt kompetens rekryteras? Rapporten väntas vara klar under senhösten 2010. Fokusområden som identifierats för reguljär utbildning är i synnerhet för medicinsk sekreterare (läkarsekreterare) där landstinget inom en tioårsperiod spår ett behov för ersättningsrekrytering om 36 %. En Yh-ansökan för utbildning till medicinsk sekreterare är inskickad för regionen under hösten 2010. Vidare visar undersökningar på behov av specialistutbildade sjuksköterskor inom operation, anestesi, intensivvård, psykiatri, barn- och ungdomsvård, onkologi, oftalmologi för sjuksköterskor och till barnmorska. Även grundutbildade sjuksköterskor behövs då ett ständigt ersättningsbehov i relation till pensionsavgångar finns.

Under den närmaste tioårsperioden uppgår behovet av ersättningsrekrytering, baserat på pensionsavgångar, för undersköterskor och skötare inom hälso- och sjukvård till 386 personer. Störst tonvikt finns för undersköterskor för arbete inom sjukvård på specialistavdelningar. Detta behov uppgår till 282 i dagsläget. Det är dock ännu okänt hur behovet av spetskompetenserna kommer att vara fördelat för yrkesgruppen. Tydligt framgår dock att exempelvis undersköterskor/skötare med inriktning mot psykiatri kommer att efterfrågas under de närmsta tio åren.

Den rättspsykiatriska kliniken Karsudden rapporterar ett prognostiserat utbildningsbehov av grundutbildade undersköterskor/skötare med inriktning mot psykiatri. De ser även ett ökat behov av psykiatrisjuksköterskor jämte handledarutbildningar i omvårdnad och pedagogikutbildningar för huvudhandledning av sjuksköterskor. Karsudden bedriver dessutom en del interna utbildningar som är behovsanpassade till rättspsykiatri och som inte erbjuds på annat håll.

2.3.2 KOMMUNERNA I SÖRMLAND – BEHOVSPROGNOSER 2010 OCH FRAMÅT

I flera av Sörmlands kommuner pågår arbete i berörda förvaltningar med ansvar för vård- och omsorgsfrågor, med att ta fram kompetensförsörjningsstrategier. Man ställer sig frågorna; vilka eventuella utbildningsbehov har man i förvaltningarna och hur ser fördelningen och behoven ut över tiden för en tryggad kompetensförsörjning?

Trots att dessa arbeten pågår just nu så kan även kommunerna i Sörmland skönja ett visst mönster i sina framtida kompetensförsörjningsbehov. Följande prognoser har tagits fram under senare delen av 2010¹⁵: I Nyköpings kommun har nämnden för vård och omsorg prognostiserat att volymökningar kommer att ske i de flesta delar av verksamheten men framförallt inom handikappomsorgen. Hos kommunens förvaltning för vård och omsorg spår man ett tilltagande behov av distriktssköterskor och sjuksköterskor med specialistkompetens inom geriatrik och neuropsykiatri. Även äldrepedagoger, (Yh-utbildning om 200 poäng) som man menar utgör en viktig kompetens för personal inom äldreomsorgen, efterfrågas. Vidare anas ett ökat behov av personal med kompetens från barn- och fritidsprogrammet på ungdomsnivå, socionomprogrammet på högskolenivå och ett generellt behov av handledarutbildningar på 100 gymnasiepoäng för omvårdnadspersonal inom vård och omsorg.

Inom vuxenförvaltningen i Eskilstuna spår man ett fortsatt behov av grundutbildning i omvårdnad (omvårdnadsprogrammet för ungdomar och motsvarande utbildning för vuxna) jämte grund- och påbyggnadsutbildning inom demens och geriatrik. Även inom psykiatri, socialpsykiatri, rehabilitering och inom området för funktionsnedsättningar ser man kommande behov i kommunen.

2.4 UTBILDNING I SÖRMLAND

I prognosen från arbetsförmedlingen¹⁶ framgår att cirka 12 100 personer arbetar inom utbildningsnäringen i Sörmland, vilket motsvarar 11 procent. Sysselsättningen har uppvisat en nedåtgående trend och bedöms minska även under nästa år. Kommunerna brottas med en ansträngd ekonomi som kan medföra personalneddragningar och andra besparingsåtgärder. Inom grundskolan fortsätter elevunderlaget att minska vilket bidrar till övertalighet. Mer än hälften av arbetsgivarna inom grund- och gymnasieskolan angav att man hade en övertalighet bland personalen i förhållande till budget. Arbetslösheten bland grundskollärare har ökat senaste året. På några års sikt kommer även gymnasieskolan att påverkas av ett markant sjunkande elevunderlag. Det finns en viss brist på specialpedagoger inom grundskolan och yrkeslärare inom gymnasieskolan medan det inom Mälardalens Högskola finns behov att ersättningsrekrytera.

---

¹⁵ Inventeringar genomförda på uppdrag av den regionala styrgruppen för VO-College Sörmland.

¹⁶ Prognos Arbetsmarknad Södermanland 2010; Arbetsförmedlingen.

Under kvalitetskriteriet *Infrastruktur för utbildningarna* (kapitel 3.4) ges en mer ingående beskrivning av hur just utbildningssituationen ser ut för vård- och omsorgsutbildningar i Sörmland.

2.5 HÄLSAN I SÖRMLAND

I rapporten *Hälsan i Södermanland – en kommunbeskrivning (juni 2010)* beskrivs hur andelen äldre ökar och att störst behov av vård och omvårdnad har just den äldre befolkningen. Dessutom framgår att andelen äldre är något högre i länet än i riket och varierar mellan kommunerna. Högst andel har Oxelösund, Katrineholm och Flen med drygt tio procent, Trosa har den lägsta andelen med 7 procent. Invånare med utländsk bakgrund har ökat markant i länet och idag har var sjätte sörmlänning har utländsk bakgrund. Det är stora skillnader mellan länets kommuner, Eskilstuna har nästan tre gånger så stor andel med utländsk bakgrund som Vingåker.

Livsvillkor, såsom sociala, ekonomiska och etniska förhållanden har visat sig ha ett betydande samband med hälsan. Det är dock svårt att veta om det är de ekonomiska och sociala förhållandena i sig som orsakar ohälsa eller om det är ohälsan som orsakar de ekonomiska och sociala problemen.

Den vanligaste dödsorsaken i länet är hjärt- och kärlsjukdomar (cirkulationsorganens sjukdomar). Hit hör sjukdomar som hjärtinfarkt och stroke. Ungefär 42% av kvinnorna och 41% av männen har en sådan sjukdom som underliggande dödsorsak. Tumörer utgör den näst vanligaste dödsorsaken med 23% av dödsfallen bland kvinnorna och 26% bland männen. Lungcancer har gått om bröstcancer som den vanligaste cancerformen bland dödsorsaker för kvinnor. Kvinnornas dödstal i lungcancer visar en ökning på 81% från 1987 till 2007. Prostatacancer är den vanligaste cancerformen bland männen. Psykisk ohälsa tillhör de stora folksjukdomarna. Med begreppet avses allt från psykiska sjukdomar som till exempel psykos och depression, till lättare psykiska problem som oro, ångest och sömnproblem. De medför ibland omfattande sociala och ekonomiska konsekvenser för individen vilket i sin tur medför ett ökat åtagande för socialtjänst och sjukförsäkring.

Levnadsvanor i Sörmland har ett starkt samband med livsvillkor och social position. Levnadsvanorna är en del av vår livsstil och är en viktig del av vår identitet. De påverkas bland annat av kultur, traditioner och socioekonomisk tillhörighet. Levnadsvanorna påverkar i sin tur hälsa. Rökning, alkoholkonsumtion, motionsvanor och övervikt är exempel på risk och livsstilsfaktorer som har stor betydelse för folkhälsan. Psykisk ohälsa, som definieras som ångslan, oro, ångest och sömnbesvär, har under 1990-talet ökat (enligt Socialstyrelsens Folkhälsorapport 2001). Dessa ohälsoproblem är, tillsammans med rörelseorganens sjukdomar, de dominerande orsakerna till förtidspensionering och bidrar till den största sjukdomsördan, efter hjärt- och kärlsjukdomar. Då psykisk ohälsa speglas med stress, ångslan eller oro och sömnsvårigheter visar det sig att gemensamt för dessa tre variabler är att

det är en betydligt högre andel kvinnor än män som uppger att de är drabbade. Dessa parametrar är några av de viktigaste att ta i beaktande när framtidens vård och omsorg ska planeras för i länet¹⁷.

2.6 UTVECKLING INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

I Socialstyrelsens *Hälsa- och sjukvårdsrapport 2009* påvisas att det finns många positiva trender när det gäller behandlingsresultat för flera stora folkhälsosjukdomar, till exempel hjärt- och kärlsjukdomar och diabetes. Samtidigt visar den att det finns områden som ibland fungerar mindre bra, till exempel hur delaktig patienten är i vården samt vårdens tillgänglighet och jämlikhet. Med tanke på de ekonomiska restriktioner som finanskrisen innebär och den samtidiga utmaningen att möta ökade vårdbehov från en allt äldre befolkning med förbättrade resultat, är det viktigt att strukturförändringarna fortsätter.

I framtiden blir arbetet med effektiviseringar allt viktigare. Hit hör att den specialiserade vården koncentreras och att akut och planerad vård i större utsträckning bedrivs åtskilt. Samtidigt tillhandahålls allt mer av vården som öppen vård, både vid och utanför sjukhusen, och i allt större utsträckning i patienternas hem. Antalet människor som i framtiden kommer att behöva service, vård och stöd inom äldreomsorgen stiger jämfört med antalet personer i arbetsför ålder. Färre kommer alltså att behöva försörja fler.

Specifika behov som äldreomsorgen i hela länet behöver ta fasta på är att fler bedöms drabbas av demenssjukdomar, fler blir multisjuka och behovet av komplicerad sjukvård tilltar.

Dessutom visar rönen på allt fler äldre uppvisar psykisk ohälsa, fler äldre vårdas av anhöriga i det egna hemmet och ett tilltagande antal äldre med annan kulturell bakgrund än den svenska kommer att behöva vård och omsorg.

Den demografiska utvecklingen och nya vårdbehov innebär sammantaget att kraven på kompetens hos den personal som ska arbeta inom vård och omsorg kommer att stiga. Förutom en allmänt god grundkompetens behövs fler med specialkompetens på högskolenivå inom områdena demens, hemsjukvård och socialpsykiatri. Dessutom har Socialstyrelsen gett ut allmänna råd med tydliga kompetenskrav inom äldreomsorgen. Det krävs ett gemensamt, långsiktigt arbete för att höja och utveckla kompetensen i verksamheterna som ständigt genomgår förändringar, med nya vårdgivare och återkommande organisationsförändringar. Det pågår en utveckling där allt fler aktörer inom både kommuner och landsting är privata. Flera kommuner har infört LOV¹⁸ för exempelvis hemtjänst och i primärvård. Detta innebär en ökad rörlighet både av personal och patienter. Det blir således att viktigare att ha en kompetent personal om man vill behålla sina kunder och patienter.

---

¹⁷ Hälsan i Södermanland – en kommunbeskrivning (juni 2010). FoU-centrum. Centrum för klinisk forskning, Uppsala Universitet.

Det finns i Sörmlands län flera olika sjukdomsbilder där personalen i den kommunala vård och omsorgsverksamheterna i dag saknar tillräcklig kompetens för att stödja den enskilde i det dagliga livet. För att kunna hantera problem och situationer som uppkommer, krävs att arbetssätt och metoder är kunskapsbaserade. Vården utvecklas hela tiden och ny teknik tas fram som till exempel stöder vardagen för personer med funktionsnedsättningar. Kunskapen om dessa hjälpmedel finns hos rehabiliteringspersonalen men för att snabbt kunna fånga de behov som finns bland vårdtagarna bör kunskapen om den nya tekniken även förmedlas till baspersonalen inom vård och omsorg. En utmaning för sjukgymnaster, arbetsterapeuter och andra yrkesgrupper inom paramedicin är att sälla ut vilken information som är viktig för personal med basalt omvårdnadsarbete. Det gäller att få ut information om nya forskningsrön och tekniker till rätt mottagare.

2.6.1 HÄLSOFRÄMJANDE PERSPEKTIV

Hälsoperspektivet behöver utvecklas i vård och omsorg. Personer med utvecklingsstörning och psykisk funktionsnedsättning kan till exempel behöva stöd för att sköta sin hälsa och vanor när det gäller kost och motion. Hälsa, socialt nätverk och förmågan att klara dagliga aktiviteter är betydelsefulla faktorer för den äldre befolkningens behov. Förväntningarna, kraven och önskemålen kommer att förändras för att i högre utsträckning utforma insatserna i ett hälsofrämjande syfte. Personalen behöver se till friskhetsfaktorerna och utveckla metoder för att stödja den enskilde till en känsla av sammanhang, med begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet.

Med individen i centrum behöver det salutogena och hälsofrämjande arbetssättet utvecklas utifrån de fyra hörnstenarna som enligt Folkhälsoinstitutet ingår i god hälsa och ett gott åldrande: fysisk aktivitet, goda matvanor, social samvaro och meningsfullhet, delaktighet. Det finns ett behov av att utveckla personalens kompetens inom dessa hälsofrämjande områden.

2.6.2 FÖRHÅLLNINGSSÄTT, ETIK OCH MÅNGFALD

Ett etiskt förhållningssätt, gentemot både vårdtagare och arbetskamrater bör också belysas. Vårdkulturen och arbetsplatsens kultur påverkar personalens förhållningssätt och en ökad kunskap om grupprocesser och etik minskar risken för att negativa vårdkulturer utvecklas.

I såväl vårt samhälle som bland studerande, vårdpersonal och vårdtagare ökar den etniska mångfalden. Det innebär ökade krav på transkulturell kunskap, språk och värderingar. Språkliga brister hos vård och omsorgspersonal medför svårigheter i den muntliga och skriftliga kommunikationen. En god kommunikation och ett ömsesidigt förtroende är grundläggande förutsättningar för arbeten inom vård och omsorg.

---

¹⁸ LOV Lagen om valfrihet.

3. KRITERIER FÖR ANSÖKAN OM CERTIFIERING AV REGIONALT VÅRD- OCH OMSORGSCOLLEGE

I ovan har vi försökt beskriva vår gemensamma utgångspunkt och ge en bild av den analys av vad regionens gemensamma visioner är för vård och omsorg i Sörmland. Utifrån vad som beskrivits kan Sörmland, och i likhet med övriga Sverige, slå fast att vi står inför ett generationsskifte på arbetsmarknaden (pensionsavgångar) och samtidigt ett sjunkande elevantal på grund av minskande årskullar. Det betyder – om man slarvigt citerar Churchill ”att aldrig kommer så få att få göra så mycket för så många!”.

Dessutom visar flertalet forskningsrön och rapporter på att högre krav kommer att ställas på branschen i allmänhet. Ett tydligt exempel är att de äldre blir fler och därmed ökar de multistjuka inslagen. Även om den medicinska forskningen tycks vara gåtan på spåren då man gör framgångar inom exempelvis demens- och Alzheimerforskning, så visar ändå tendenserna på att den åldrande befolkningen kommer att vara generellt äldre och fler kommer att vara multistjuka. Exakt hur vårdbehoven kommer att se ut är ännu inte kartlagt, men allt tyder på att allt fler äldre kommer att vara i behov av en utökad vård och omsorg i de egna hemmen. Detta faktum ställer nya och ökade krav på dem som ska arbeta i den moderna hemsjukvården, där också den medicinsk-tekniska utvecklingen går framåt i rask takt. Det medför bland annat kompetensbehov som stärker personalen i att respektfullt bemöta patienten och att etiskt förhålla sig till dennes delaktighet i vårdens planering och utförande i den egna hemmiljön.

Den regionala styrgruppen ser det som angeläget att komma igång med gemensam satsning på marknadsföring för att göra såväl utbildningarna som karriärvägarna tydliga och attraktiva. Konkurrenten om den unga populationen på arbetsmarknaden hårdnar allt mer. Samtidigt finns det relativt stora grupper av arbetsföra individer i vuxenålder, som redan är en del av vård- och omsorgsbranschen, men som till viss del saknar formell eller efterfrågad kompetens. I ett VO-College Sörmland ser vi det därför som nödvändigt att inte bara göra branschen attraktiv för ungdomar som står inför ett vägval att förbereda sig för ett yrkesliv, men även att behålla och göra branschen attraktiv för dem som redan finns – den befintliga arbetskraften.

3.1 VARFÖR VÅRD- OCH OMSORGSCOLLEGE?

Med utgångspunkt i vad som presenterats i ansökans inledning och analys har den regionala styrgruppen enats om ett antal regionala övergripande mål och syften som ska ligga till grund för ett initialt regionalt VO-College Sörmland. Dessa presenteras likalydande i det inledande *Samverkansavtal VO-College Sörmland*. Dessa är:

att parterna arbetar efter samsyn när det gäller vilken baskompetens som erfordras för arbete inom vård och omsorg och att den utbildning som ges för ungdomar och vuxna syftar till att

utveckla denna kompetens och att individens förutsättningar tas till vara och bidrar till större mångfald

att definitionen av baskompetens, enligt "*Baskompetens inom vård- och omsorgssektorn*" (SKL 2007) samt att gällande nationella kursplaner i gymnasieskola och vuxenutbildning, ligger till grund för kursutbud, kursinnehåll, spetskompetens- och fördjupningskurser samt vad och hur eleverna lär under APL

att kommunernas vård och omsorgsverksamheter, Landstinget Sörmland och i förekommande fall privata vårdgivare tillhandahåller VFU/APL/LIA platser för studenternas/elevernas lärande hos arbetsgivarna och att dessa platser kvalitetssäkras i samråd med utbildningsanordnaren

att KliPP (Klinisk Praktikplacering) är ett gemensamt IT-verktyg för hantering av VFU/APL / LIA¹⁹ platser mellan berörda parter

att parterna samverkar kring handledarutbildningar, så att dessa kan genomföras i en omfattning så att kvalificerade handledare finns hos arbetsgivaren

att beakta hälsoperspektivets betydelse, både när det gäller fysisk och psykisk hälsa.

att samverka kring marknadsföringsåtgärder

Hur gör vi då detta? Jo, genom strukturerad samverkan mellan arbetsgivare, utbildningsanordnare och fackliga organisationer, dvs. i ett gemensamt och jämställt VO-college Sörmland för en gemensam framtid. Dessa gemensamma målsättningar presenteras även i en schematisk målmatris som bilaga till denna ansökan. I matrisen framgår *Vad* som ska göras, *Hur* målen ska uppnås, *När* det ska vara klart, *Vem* som ansvarar för planering, framtagande av förslag och genomförande och *Hur uppföljning och utvärdering* bör ske. Målmatrisen utgör en regional arbetslista i enlighet med parternas överenskommelser. Allt eftersom målsättningarna för de gemensamma utvecklingsområdena bearbetas och implementerats bör nya mål identifieras, utvecklas och påföras målmatrisen.

3.2 SAMVERKAN

Inledningsvis i denna ansökan presenterar vi vårt *Samverkansavtal* där det framgår vilka parterna i vår regionala samverkan är jämte de huvudsakliga ansvarsområdena och organisationsstrukturen för den regionala styrgruppen under en inledande avtalsperiod. Här framgår även hur parterna i sin samverkan ska eftersträva att göra branschen mer attraktiv för såväl unga som vuxna.

---

¹⁹ Utbildningsmoment i praktiken är: VFU - verksamhetsförlagd utbildning på högskolenivå, APL - arbetsplatsförlagt lärande (enligt Gy2011) och LIA - Lärande i arbete för KY/Yh-utbildningar.

Den regionala styrgruppen, tillsammans med de regionala arbetsgrupperna i projektet, har under våren 2010 påbörjat ett viktigt arbete som ska fortsätta inom ramen för ett certifierat VO-College Sörmland. Fyra av de definierade målsättningarna har bearbetats; *handledarutbildning/handledarkompetens, validering, kvalitetssäkring APL, baskompetens*. Resultaten av dessa regionala överenskommelser och förberedelser finns presenterade i ansökans bilagor. De aktuella regionala arbetsgrupperna fortsätter att verka för ett brett införande av de överenskommelser och avtal som träffats och för att bearbeta övriga gemensamma målsättningar med samverkansformen under avtalsperioden 2011-2013.

3.2.2 FINANSIERING

Landstinget Sörmland finansierar under ansökningsprocessen en projektledare på 50 procent tjänstgöringstid för att driva processen framåt med ansökningsprocessen och samordna det regionala samarbetet utifrån styrgruppens intentioner. Styrgruppen har arbetat på mandat och tid som belastats respektive organisation som ledamoten har sin hemvist i. För styrgruppens ledamöter kommer samma förhållanden bestå vid förvaltning av ett certifierat VO-college. Processledare kommer att behövas. Där planeras för att tidsåtgången blir cirka 25 procent, vilket landstinget tillhandahåller tills annan ordning eventuellt beslutas exempelvis i samverkan med Regionförbundet Sörmland.

Den regionala styrgruppen har som fortsatt uppdrag att ta fram ett budgetförslag för det arbete som ska genomföras under de närmast kommande åren. Ekonomi behövs bland annat för att kunna bedriva konferenser, marknadsföringsåtgärder, etc.

3.3 REGIONALT OCH LOKALT PERSPEKTIV

VO-College som organisationsform ser vi i regionen som ett överbryggande branschorgan och som en garanti för ständig och ömsesidig utveckling och plats för dialog mellan parterna. De parter som ingått i arbetet under ansökningsprocessen är överens om att "dörrarna" hålls öppna för nya deltagare som i så fall iklär sig de avtal och överenskommelser som övriga parter enats om för angiven avtalstid. Därefter kan parterna ta upp till diskussion vilka nya avtal eller regleringar som kan vara angelägna att omförhandla mellan parterna på regional nivå. Alla överenskommelser på den regionala nivån ska ligga till grund för en gemensamhetsnivå även för lokala överenskommelser då lokala VO-College etableras och certifieras. Det som diskuteras på regional nivå bör även fortsättningsvis föras ut och förankras på lokal nivå och vice versa. Ambitionen är att skapa en dialog mellan regionens parter men att handlingsutrymme ska finnas för lokala variationer där så blir aktuellt.

Den regionala nivån ska stötta de lokala nivåerna som har att bilda egna lokala styrgrupper med arbetsgivarna i majoritet och på ordförandeposten. Alla lokala VO-College bör ha

representation av både arbetsgivarsida och av utbildningsrepresentant på den regionala nivån. En sådan struktur borgar för att kommunikationsvägar blir korta och samarbete och samspel i frågor kan bearbetas på båda nivåer när så är önskvärt.

På lokal nivå ska VO-College vara representerat i de så kallade nationella programråden för yrkesprogrammen i gymnasieskolan och i enlighet med Skolverkets instruktioner.²⁰ Dessa råd är rådgivande organ till Skolverket och ska utgöra permanenta forum för dialog mellan Skolverket och avnämarna kring yrkesutbildningarnas kvalitet, innehåll och utformning. Arbetet i programråden syftar till att göra utbildningssystemet mer flexibelt och lyhört för avnämarnas behov och initiativ från skolornas huvudmän för att förbättra överensstämmelsen mellan yrkesutbildningarnas innehåll och efterfrågan på arbetsmarknaden. Dessa målsättningar stämmer väl överens med ambitionen i VO-College Sörmland.

3.3.1 MARKNADSFÖRING

Den regionala styrgruppen har beslutat att det är angeläget att snarast prioritera arbetet med att ta fram konkurrenskraftig marknadsföring för branschen med vilken vi på bästa sätt ska nå ut till framtidens presumtiva arbetskraft, det vill säga regionens ungdomar och vuxna som ska grundutbildas eller kompetensutvecklas. Regionen planerar att marknadsföra möjligheterna som erbjuds individer med rätt yrkeskompetens och vill samtidigt ge en modernare bild av branschen. Ambitionen är att nå ut med information som exempelvis:

- att de kvalitetssäkrade utbildningarna är framtagna i samverkan mellan utbildare och arbetsgivare
- att rätt utbildning leder till anställningsbarhet som är efterfrågad i branschen
- att rätt utbildning leder till intressant och betydelsefullt arbete med god utvecklingspotential
- att det finns variationer av karriärvägar vid kompetensutveckling
- att mångfald, jämställdhet och hälsofrämjande arbets- och lärandemiljöer är prioriterade kvalitetsindikatorer
- att reell kompetens kan valideras mot betyg

För detta arbete ska en marknadsgrupp tillsättas för att ta fram en projektplan på vad som behöver göras för att kommunicera, informera och föra dialog med målgrupperna. Styrgruppen har lyssnat och tagit del av hur man med hjälp av sociala medier (exv. Twitter, Facebook, Bloggar, etc) kan nå ut med budskap på ett modernare sätt och som ett komplement till traditionella informationsvägar. Detta arbete ska inledas och utvecklas under kommande avtalsperiod.

3.3.2 OMVÄRLDSBEVAKNING

---

²⁰ Skolverket *Instruktion 2010-04-19*. Dnr 2009:807.

De sedan tidigare redan etablerade samverkansorgan som finns i regionen i form av lokala och regionala branschråd på högskolan och lokala programråd på gymnasieskolorna eller motsvarande råd hos vuxenutbildningarna ska upprätthållas, utvecklas och göras delaktiga i VO-College. Här finns en naturlig koppling mellan arbetsgivarsidan och utbildningsanordnarna. Här kan forskning, rön och behov utbytas och diskuteras. Hur ser innehållet ut i utbildningarna? Vad behöver utvecklas regionalt och lokalt och vad är reglerat från Skolverket och Högskoleverket? Vilket innehåll ska eller kan utbildningarna ha för att vård-, omsorgs- specialist- eller påfyllnadsutbildningar ska leda till anställningsbarhet och att kompetenserna ska motsvara efterfrågan i regionen? Här finns flera viktiga frågeställningar som inte kan eller bör besvaras i dagsläget, utan ligga till grund för regionens samarbete över tiden. Frågorna ska ständigt leda till förbättring och utveckling av gemensamma ambitioner mellan parterna i VO-College Sörmland.

Landstinget Sörmland har med hjälp av Sjukhusbiblioteken i Sörmland en databas RSS för omvärldsbevakning. RSS är ett sätt att bevaka uppdateringar av webbsidor vilket VO-College kan använda för att t.ex. prenumerera på tidskrifters innehållsförteckningar eller sparade databassökningar. Den regionala processanordnaren tillsammans med den regionala styrgruppen behöver vidareutveckla ett systematiskt samarbete för hur sådan bevakning ska organiseras och hur information ska kommuniceras mellan parterna. Regionens samverkansparter har olika system för att hålla sig ajour med nyheter inom vård och omsorgsbranschen och kommer att rapportera sådan information i samband med den regionala styrgruppens fortsatta arbete.

3.3.3 MÅNGFALD, GENUSPERSPEKTIV, JÄMLIKHET OCH JÄMSTÄLLDHET

I linje med den höga invandringstakten som Sörmland har och har haft under senare år, är det ett faktum att under överskådlig framtid kommer en stor del av ökningen i den Sörmländska arbetskraften att utgöras av personer från andra länder. Projektet *Sörmlandslinjen*²¹ är en regional utvecklingsplattform som har som mål att långsiktigt arbeta med att invandring och flyktningmottagande ska förenas med goda förutsättningar för en snabb etablering i samhället med hjälp av utbildning och arbete. Målet ska uppnås med hjälp av regional matchning, entreprenörskap och hälsofrämjande aktiviteter. Denna arbetskraftspotential finns redan på marknaden och efterfrågas allt mer och även av vård- och omsorgsbranschen. Parterna i samverkan för VO-College Sörmland är eniga om att dessa personer måste lockas till våra utbildningar för att endera validera sina kompetenser och färdigheter eller för att välja att studera grund- eller påfyllnadsutbildning i vård- och omsorgsarbete. Parterna är även överens om att en adekvat kunskapsnivå i svenska språket bör motsvara Svenska A eller Svenska som

---

²¹ Sörmlandslinjen är en regional utvecklingsplattform som ska underlätta asylsökandes och nyanlända invandrades etablering på arbetsmarknaden, samt främja entreprenörskap och social integration i länet. Samverkan mellan Landstinget Sörmland, Europeiska Flyktningfonden och Länsstyrelsen i Sörmlands län. Projektet avslutas formellt 2010-12-31.

andra språk, på gymnasienivå. En sådan kunskapsnivå bör efterfrågas då alla vård- och omsorgsyrken inbegriper dokumentationsplikt och journalhantering (på svenska).

För att göra vård och omsorgsbranschen attraktiv för alla, både män och kvinnor, ska VO-College Sörmland eftersträva att alla utbildnings- och arbetsmiljöer präglas av *jämlikhet* och *jämställdhet*. Jämlikhet innebär att alla människor är lika värda och har samma rättigheter och med begreppet jämställdhet avser vi relationen mellan kvinnor och män och betyder att alla, oavsett kön, ska ha samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden. Dessa ambitioner ska även gälla ur ett *genusperspektiv*. Med genus avses det tänkta könet som skapas av handlingar och föreställningar om kvinnlighet och manlighet i samhället. Genus har alltså inget att göra med det biologiska könet. VO-College Sörmland ska präglas av ett genusperspektiv vilket betyder att vi ska verka för att vi i vårt dagliga arbete utgår från att relationen mellan kvinnor och män och de egenskaper och handlingar som anses vara könsbundna, kan vara socialt konstruerade. Det handlar om att ifrågasätta de normer och värderingar som reglerar hur kvinnor och män "får" agera. Det handlar även om att se både kvinnor och män som individer, inte enbart som tillhörande ett kön med könsspecifika egenskaper.

3.4 INFRASTRUKTUR FÖR UTBILDNINGARNA

Parter i samverkan för VO-College i Sörmland är eniga om att det är viktigt att se över helheten av utbildningsinnehållet och utbud inom vård- och omsorgsutbildningar i länet. I länets gemensamma ambition för utbildning omfattas således såväl gymnasieskolans grundutbildningar som vuxen- och högskoleutbildning för medellånga vårdutbildningar som exempelvis sjuksköterska eller specialistsköterska på högskolenivå.

3.4.1 UNGDOMS- OCH VUXENUTBILDNING INOM VÅRD OCH OMSORG

I dagsläget är tendensen att allt färre söker omvårdnadsprogrammet på ungdomsnivå i länet. Till höstterminen 2010 gjordes inget intag till ungdomsutbildning på Omvårdnadsprogrammet i Strängnäs. Vuxenutbildningen i Strängnäs har däremot antagning till gruppundervisning varje termin och kontinuerlig antagning i distanskurser med undantag för juli månad. Vuxenutbildningen genomför löpande validering av vård- och omsorgskompetens. Till höstterminen 2011 överväger Strängnäs att erbjuda reguljär gymnasieutbildning för ungdomar på Vård- och Omsorgsprogrammet igen.

Även Tessinskolan i Nyköping ser en nedåtgående trend för intresset till omvårdnadsprogrammet och hade endast ett fåtal sökande till höstterminen 2010. För den sydöstra länsdelen står Nyköpings kommun för gymnasial utbildning inom vård och omsorg för såväl ungdomar som vuxna. Ungdomar och vuxna i Oxelösund och Trosa söker sig till stor del till utbildningsprogrammen och kurserna i Nyköping. På Campus Nyköping finns omvårdnadsutbildning för vuxna på 1350 poäng. Därutöver erbjuds flertalet påbyggnadskurser

på mellan 50 och 200 poäng inom vård och omsorg och bedrivs i vissa fall på distans och med hjälp av privata utbildningsanordnare.

Komvux i Eskilstuna har för nuvarande inga reguljära omvårdnadskurser på vuxennivå men avfärdar inte att ett eventuellt framtida behov kan uppstå. I nuläget erbjuder exempelvis både Eskilstuna och Flen enstaka omvårdnadskurser med hjälp av privata utbildningsanordnare som exempelvis MedLearn AB, Tankerum AB och NTI-skolan. Beredskap planeras för att på nytt kunna starta vuxenutbildning på uppdrag från Komvux eller annan beställare. På Rinmangymnasiet i Eskilstuna har man en intagningsorganisation på 54 elever till omvårdnadsprogrammet och i nuläget finns det 47 elever som startade höstterminen 2010.

Ellwynska skolan i Katrineholm tillhandahåller fortsatt omvårdnadsprogrammet och tar emot cirka 60 ungdomselever per läsår. Vid senaste antagningen tog skolan emot 60 elever varav 48 var så kallade förstahandssökande. Övriga kom in på sitt andrahandsval.

Ansökningsstatistiken till Omvårdnadsprogrammet på Ellwynska skolan har varit relativt konstant under de senaste åren med cirka 50-60 förstahandssökande. Dessutom har skolan lyckats med bedriften att locka flertalet killar till programmet. Hit söker i huvudsak ungdomar från Katrineholm, Flen och Vingåker. Skolan erbjuder såväl grupputbildning i omvårdnadskurser och närbesläktade ämnen som en distansutbildning i omvårdnad på 1350 poäng. Skolan tillhandahåller bland annat validering av omvårdnadskompetenser upp till 1350 poäng och genomför just nu en kartläggning av utbildningsbehovet inom vård och omsorg i Vingåkers kommun. Vidare finns en *Handledarutbildning* på 100 poäng som riktar sig mot vuxna med arbetslivserfarenhet inom vård och omsorg. Unikt i länet är att skolan även erbjuder en kurs om 50 poäng i *Handledarutbildning/kommunikation för handledare med ansvar för studerande med invandrabakgrund*. Skolan har även en kurs om 100 poäng i *Hälsofrämjande, förebyggande förhållningsätt* och två kurser i *Vårdintroduktion för invandrare* för vilken ett intyg erhålls (inga gymnasiepoäng). Ellwynska har för närvarande cirka 120 vuxenstuderande

I Vingåkers kommun, som gränsar till Örebro län, finns även en stark koppling för utbildning och sysselsättning österut. På samma sätt har Katrineholm starka band till Norrköping och Östergötland i söder. I viss mån finns det även en samhörighet mellan länets södra delar och Norrköping och Linköping i Östergötland.

3.4.2 GEMENSAMMA AMBITIONER FÖR GRUND- OCH PÅFYLLNADSUTBILDNING

Kurserna i omvårdnadsprogrammet utgör grunden för den baskompetens som krävs för arbete inom vård och omsorg jämte vad SKL föreskriver i sin rapport *Baskompetens inom vård- och omsorgssektorn* (2007). Till den grundläggande kompetensen läggs fördjupningskunskap inom specifika områden. Inom respektive kommun kan kursutbudet komma att kompletteras även med delar av andra program till följd av lokala behov. Utvecklingen av utbildningar inom VO-College ska enligt avtalet ske i samförstånd och utan inbördes konkurrens. Regionala styrgruppen avser att gemensamt verka för att plats för APL och VFU för de

studerandes lärande i arbetslivet så långt det är möjligt ska finnas tillgängligt i länet eller inom det interregionala samarbetet. Varje kommun/arbetsgivare garanterar genom sitt deltagande i VO-College att kvalificerade handledare tillhandahålls för APL/VFU/LIA och i enlighet med det samverkansavtal²² som parterna enas om för kvalitetssäkrat arbetsplatsförlagt lärande. Utbildningsanordnare och arbetsgivare svarar gemensamt för att genomföra handledarutbildningar i regionen.

Gemensamt för alla parter inom VO-College Sörmland är att all vård- och omsorgsutbildning ska ges mot betyg för att leda till en anställningsbarhet inom vård och omsorg oavsett vilken verksamhet som bedrivs.

Arbetsförmedlingen har signalerat att för regionen i allmänhet gäller att ”ett stort antal tim- och deltidsanställda inom vården (motsvarande undersköterskor) inte erhåller ett fast heltidsarbete”. Således finns inga arbetsmarknadsutbildningar för undersköterskor i länet planerade för 2010/2011. Däremot menar AF att det finns ett visst behov av att kompletteringsutbilda vårdbiträden och undersköterskor med ofullständiga formella utbildningar. Ett särskilt behov skönjer AF för spetskompetenser inom området för arbete med individer med utvecklingsstörning eller funktionsnedsättning²³. Således pågår arbetsmarknadsutbildningar under hösten 2010 och en upphandling om påfyllnadsutbildningar via de privata utbildningsanordnarna, för våren 2011.

3.4.3 HÖGSKOLEUTBILDNING

På Akademin för hälsa, vård och välfärd (HVV) vid Mälardalens Högskola erbjuds programmen till sjuksköterska, sjukgymnast, socionom, folkhälsovetare jämte barnmorskeprogrammet och specialistsjuksköterskeutbildningarna med inriktning mot anestesi och intensivvård, distriktssjuksköterska samt mot psykiatri. Ett särskilt interregionalt samarbete mellan landstingen i Stockholm, Västmanland och Sörmland jämte Mälardalens högskola, KI (och troligtvis kommer även övriga högskolor i stockholmsområdet att delta) har inletts. Det primära syftet är att utveckla kvalitén i VFU med hänsyn till de utmaningar som bland annat finns i minskad tillgång till traditionella VFU-platser när slutenvårdsplatserna minskar och vårdens struktur förändras. Syftet är även att skapa en grogrund för ett fördjupat interregionalt samarbete mellan dessa regioner.

Mälardalens högskola har i dagsläget 950 sjuksköterskestuderande fördelade på sina tre campus i Eskilstuna, Västerås och i Nyköping. Under 2009 utexaminerades 287 grundutbildade legitimerade sjuksköterskor och 55 personer tog ut examen som

---

²² Se bilagor: *Samverkansavtal för kvalitetssäkrad APL (2010)* samt *Landstingets Avtal med Mälardalens högskola jämte Intentionsdokument för VFU (2010)*.

²³ Svar från AF:s representanter i regionen vid regionala VO-College arbetsgrupps enkätundersökning ”*Utbildningsbehov 2010*”, genomförd vår/sommar 2010.

specialistsjuksköterska eller barnmorska. Det gör Mälardalens Högskola till Sveriges enskilt största utbildare av sjuksköterskor. I skrivande stund arbetar skolan med att sammanställa ansökningsstatistik för 2011 och i början av nästa år kommer även uppgifter på hur många utexaminerade studenter skolan har för 2010.

För VFU²⁴ för studenter på sjuksköterskeprogrammet, i specialistsköterskeutbildning samt för studerande till sjukgymnast har avtal tecknats mellan Mälardalens Högskola och Landstinget Sörmland²⁵. Liknande avtal upprättas även mellan regionens kommuner och Mälardalens högskola.

3.5 HÄLSOPERSPEKTIVET

Det är viktigt och nödvändigt att alla sörmlänningar får kunskap om hur de på bästa sätt kan skapa sig ett gott liv utifrån sina förmågor och att de förstår betydelsen av att sätta den egna livssituationen och livsstilen i relation till arbetslivets förutsättningar, krav och möjligheter. Förståelsen för hälsans betydelse är en viktig komponent i denna kunskap. Den regionala styrgruppen har enats om att de riktlinjer som tagits fram av FoU i Sörmland²⁶, ICF - *som modell för att stimulera hälsofrämjande resurser i Sörmland*, ska gälla för parterna i VO-College Sörmlands hälsoarbete, i både lärmiljöer som på arbetsplatser. Modellens hörnstenar bygger på Världshälsoorganisationens klassifikationer och tar inte bara hänsyn till den enskilda individens hälsa utan sätter in individen i sitt fysiska, sociala och samhällsliga sammanhang. Där ingår miljön och personens eget sätt att hantera vardagliga situationer. Dessa faktorer påverkar möjligheterna att genomföra aktiviteter och att vara delaktig. Den regionala verksamheten ska stödja utvecklingen av hälsoperspektivet på lokal nivå.

Alla ingående parter i VO-College Sörmland uppmanas att anpassa sina lär- och arbetsmiljöer så att individens hälsa gagnas utifrån hans eller hennes förutsättningar. Viktigt är också att anställda och de studerande tar hänsyn till hälsoperspektivet i mötet med vårdtagare, arbetskamrater och omvärld. Genom att granska befintliga eller framtida miljöer i fyra steg: 1) *Beskriva*, 2) *Analysera*, 3) *Bedöma* och 4) *Åtgärda* kan de flesta individers behov tillmötesgå och tillfredsställas. Ett femte steg bör vara att följa upp de eventuella åtgärder som vidtagits efter granskning och åtgärdsprogram för att bedöma om önskvärt resultat eller förbättring uppnåtts. Resultatet av en sådan granskning kan ställa nya eller högre krav på

---

²⁴ VFU – verksamhetsförlagd utbildning på högskolenivå.

²⁵ Se bilaga - Avtal för VFU - mellan Mälardalens Högskola och Landstinget Sörmland – Mars 2010.

²⁶ FoU i Sörmland: Kommuner och landsting i samverkan är en länsgemensam resurs för verksamheter som rör äldre och vuxna med funktionsnedsättning och har som främsta uppgift att vara en länk mellan forskning och utvecklingsarbete samt att stärka sambandet mellan teori och praktik.

lokaler men kan med fördel även användas för att skapa förutsättningar i befintliga strukturer och miljöer som kan främja ett salutogent förhållningssätt²⁷.

På regional nivå ska gemensamma riktlinjer, med utgångspunkt i den ovan beskrivna ICF-modellen, tas fram för hälsofrämjande lärande- och arbetsmiljöer. Dessa regionala riktlinjer ska därefter vara vägledande för hur lokala VO-College aktivt ska arbeta med hälsofrämjande aspekter i sina miljöer.

3.6 KVALITETSARBETE OCH UPPFÖLJNING

Både utbildningsanordnare och arbetsgivare inom vård och omsorg måste i sin verksamhet ta hänsyn till befintliga organisationsformer, lagar, förordningar och regelverk. Det är viktigt att vi i ett framtida VO-College Sörmland planerar ett långsiktigt och hållbart system för hur kvalitetsarbetet bäst kan fungera inom samverkansformen. VO-College Sörmlands primära uppgift blir att säkerställa att utbildning inom vård- och omsorg blir mer attraktivt för den enskilde och för arbetsgivarna i regionen. En del i ett framtida kvalitetsarbete är att även fortsättningsvis fundera över hur vi definierar och mäter vad som faktiskt är attraktivt och hur vi kan kvalitetssäkra syftet gentemot målgrupperna, enskilda och arbetsgivare på ett konkret sätt.

Inledningsvis ska den regionala styrgruppen lägga fast riktlinjer och checklistor för en enklare form av självkontroll och rapporteringssystem för genomförande, uppföljning och utvärdering av de gemensamt uppställda målsättningarna (se Bilaga: Målmatris). Med hjälp av sådana verktyg kan parterna i VO-College Sörmland bedöma, rapportera och, internt inom respektive organisation, granska hur varje part lever upp till överenskommelser, avtal och de regionala kvalitetskriterierna för VO-College Sörmland.

Utbildningsanordnare och arbetsgivare ska årligen inkomma med kvalitetsredovisningar till den regionala styrgruppen. Gruppen gör därefter en samlad bedömning för uppföljnings- och/eller utvecklingsbehov. Vid behov görs en ny planering och åtgärdsprogram arbetas fram.

Den regionala styrgruppen har det yttersta ansvaret för att både regionala och lokala målsättningar för VO-College Sörmland genomförs, utvärderas och utvecklas. (Se även bifogad målmatris i bilaga).

För regionens framtida lokala VO-College gäller att:

- lämna in sin ansökan om certifiering av lokalt VO-College framtagen i samråd och samförstånd med den regionala styrgruppen

---

²⁷ ICF – Om hälsa, miljö och funktionshinder. Kerstin Möller, MoGård (2005)

- kommande lokala VO-College tar del i det övergripande regionala arbetet och finns representerade i den regionala styrgruppen
- respektive ordförande i lokalt VO-College årligen rapporterar till den regionala styrgruppen om planer, projekt, resultat, utveckling, förändringar och utmaningar som man möter på lokal nivå eller i regional samverkan.

3.7 AVTAL OCH ÖVERENSKOMMELSER

Ett övergripande samverkansavtal mellan parterna presenteras inledningsvis i denna ansökan. Under 2010 har några av regionens gemensamma målsättningar bearbetats och delvis avtalats om. Dessa är:

- Att enas om ett gemensamt valideringsverktyg/modell för validering av reell arbetslivserfarenhet motsvarande den kompetens som kan erhållas via omvårdnadsutbildningen men som man förvärvat på annat sätt. Den modell som skall tillämpas inom VO-College Sörmland ska fylla de krav som Yh-myndigheten kommer att ställa på validering inom vård- och omsorgsområdet. *(Bilaga Valideringsrapporten)*
- Att genom avtal enas om hur kvalitetssäkrad APL genomförs med hjälp av utbildade handledare och där planering och logistik via IT-verktyget Klipp säkerställer ett optimalt nyttjande av APL – platser för elever och studenter i regionen. *(Bilaga Samverkansavtal för kvalitetssäkrad APL i länet i bilaga)*
- Att enas om gemensamma riktlinjer för kvalitetssäkrad handledning för vård- och omsorgsutbildningarna *(Bilaga Rapport Handledning och Handledarutbildning)*

Regionala styrgruppen har under våren 2010 beslutat att SKL:s beskrivning av *Baskompetens inom vård- och omsorgssektorn (2007)* väl definierar det som ska antas vara baskunskaperna för allt arbete inom vård och omsorg. Denna överenskommelse framgår av det generella samverkansavtalet för VO-College Sörmland.

Under en inledande certifieringsperiod 2011-2013 kommer ytterligare regionala arbetsgrupper att tillsättas för att, som ovan beskrivs, arbeta med att ta fram de verktyg som regionen behöver för att den gemensamma utvecklingen ska fortgå och att redan gjorda överenskommelser införs, efterlevs och utvärderas.

Bilagt finns de avtal, överenskommelser och rapporter som kompletterar samverkansavtalet och som diskuteras och refereras till i denna ansökan. Hur regionens gemensamma målsättningar ska bearbetas för att leda till ett kvalitetssäkrat mervärde förtydligas i bilagd målmatris. I denna presenteras även en ungefärlig tidsplan för genomförande och uppföljning för första avtalsperioden 2011-2013.